

KLOCKRENT!

eller:

hur vi minskar smittspridning och vårdrelaterade infektioner i en säker arbetsmiljö

Nr 2 2025

Informationsblad till
hygienombud och övriga
medarbetare inom Hälso- och
sjukvårdsförvaltningen

Handhygiendagen 5 maj!

WHO:s årliga handhygiendag stödjer personal inom vård och omsorg i arbetet med att förbättra handhygien.

Handhygiens fader Zimmelweis 1818-1865 & Den moderna handhygiens fader Pittet 1957-

Handhygiens fader

Tanken att handtvätt kan förhindra sjukdomar uppkom vid 1800-talets mitt. En av de första som pekade på ett samband mellan handtvätt och hygien var den ungerske läkaren Ignaz Semmelweis, som arbetade på ett sjukhus i Wien i Österrike. År 1847 upptäckte han att antalet dödsfall i barnsängsfeber minskade kraftigt om läkarna tvättade händerna innan de bistod vid en förlossning.

Semmelweis teori vållade dock upprördhet och förkastades av hans kollegor, av vilka många kände att deras yrkesheder ifrågasattes. När Semmelweis ställde ut sina klorkalkfat var det lite – för att dra en parallell i nutiden – som en ny befängd idé från en sjukhusadministration. Personalen kunde inte riktigt se logiken i att tvätta händer och naglar i klorkalk – vilket ju också var otrevligt. De måste ha känt att denna »påhittade« procedur bara var ett av ledningens många påfund. Vad de saknade var alltså information! Folk måste få veta varför och vad som händer. Annars misslyckas alla försök att föra in något nytt. Då som nu!

<https://lakartidningen.se/aktuellt/kultur-2/2007/05/omvarlden-och-personligheten-stjalpte-semmelweis-vetenskapsteori/>

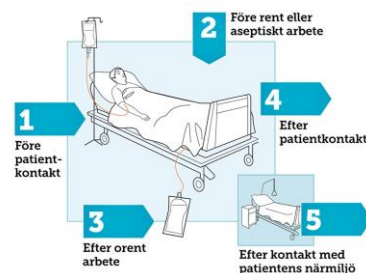
Den moderna handhygiens fader

Svenska Läkaresällskapet beslutade att tilldela Pasteurmedaljen 2020 till professor Didier Pittet för hans livslånga forskningsinsatser inom vårdhygien och hans engagerade ledarskap vid implementeringen av multimodala strategier för infektionsprevention på global nivå. Professor Pittet har mottagit flera internationella utmärkelser och är medförfattare till över 500 vetenskapliga publikationer. År 2004 utsågs han av WHO att leda "The First Global Patient Safety Challenge – Clean Care is Safer Care", ett initiativ som syftade till att stärka det globala engagemanget i kampen mot vårdrelaterade infektioner. Hans arbete bidrog till att WHO:s Guidelines for Hand Hygiene in Health Care (riktlinjer för handhygien i vårdmiljö) publicerades 2009, tillsammans med en multimodal strategi för att förbättra handhygien i vården.

<https://www.who.int/publications/i/item/9789241597906>

Fem tillfällen för god handhygien

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/rena-hander-raddar-liv/handhygien-och-handskar/>

Kontakt Hygiensjuksköterska:
Ann-Sofi Mattsson Tel: 22321
ann-sofi.mattsson@regionorebrolan.se

Kersti Wallin Tel: 21199
kersti.wallin@regionorebrolan.se

Annethe Thegel Tel: 22043
annethe.thegel@regionorebrolan.se

Vårdhygien: Tel: 21130 Mån-Fre
vardhygien@regionorebrolan.se

vardhygien@regionorebrolan.se

<https://vardgivare.regionorebrolan.se/sv/vardriktlinjer-och-kunskapsstod/vardhygien/kontakta-vardhygien/>